

ερευνητικές
εργασίες
και
ερευνητικά
ερωτήματα

**Σπυριδούλα
Σκλαβενίτη**

Σχολική Σύμβουλος ΠΕ 04

Τι είναι το Project;

- Ως **Projects** θεωρούνται ομαδικές εργασίες που εκτελούνται σε μεγάλο χρονικό διάστημα (*μεγαλύτερο από μία διδακτική ώρα*) και αποσκοπούν στην από κοινού διερεύνηση ενός θέματος και στην παραγωγή ενός τελικού προϊόντος, το οποίο και αξιολογείται από τα μέλη της ομάδας.

Κύρια γνωρίσματα της μεθόδου Project

- Έχει ως αφετηρία τα ενδιαφέροντα των παιδιών, από τα οποία καθορίζεται και το θέμα.
- Βασίζεται στην ελεύθερη και ενεργή συμμετοχή των παιδιών.
- Προωθεί τη δουλειά σε ομάδες.
- Αξιοποιεί τα μαθήματα του αναλυτικού προγράμματος.
- Εστιάζεται στην απόκτηση της γνώσης με βιωματικές μεθόδους.
- Ο εκπαιδευτικός συντονίζει, επεξηγεί, διευκολύνει, συνεργάζεται, συμπαραστέκεται, εμπυχώνει.
- Οδηγεί στην παραγωγή νέας γνώσης (οι μαθητές παράγουν πρωτότυπο υλικό)

Ποια είναι τα οφέλη της μεθόδου Project για τους μαθητές;

- Αναπτύσσουν την πρωτοβουλία και την υπευθυνότητά τους
- Ασκούνται στην κριτική αξιολόγηση και αξιοποίηση των πληροφοριών
- Καλλιεργούν τη συλλογικότητα και τη συνεργασία
- Χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ στην αναζήτηση, επεξεργασία των πληροφοριών και την επικοινωνία
- Αναπτύσσουν ικανότητες προφορικού λόγου και γραφής
- Αξιοποιούν και αναδεικνύουν τα ιδιαίτερα ταλέντα και τις δεξιότητές τους
- Μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν
- Οι σχέσεις δασκάλου – μαθητή γίνονται πιο ουσιαστικές

- Τα **Projects** μολονότι οδηγούν σε μαθησιακά αποτελέσματα δεν αποτελούν μέθοδο διδασκαλίας *(με την κλασσική έννοια του όρου)*
- Δίνουν την ευκαιρία στο μαθητή να αποκτήσει ένα ευρύ φάσμα γνώσεων και δεξιοτήτων, αλλά μπορεί να οδηγήσουν και σε μεγάλη σπατάλη χρόνου και άλλων πόρων

Βασικά βήματα

- Επιλογή του θέματος –σχηματισμός ομάδων
- **Διατύπωση των ερευνητικών ερωτημάτων**
- Διερεύνηση των ερωτημάτων- επιλογή των ερευνητικών εργαλείων- (πως θα απαντήσουμε στα ερωτήματα; με ποια μέθοδο;)
- Αναζήτηση πηγών πληροφόρησης (από που θα αντλήσουμε πληροφορίες)
- Επεξεργασία της πληροφορίας
(πως θα επεξεργασθούμε τις πληροφορίες)
- Υλοποίηση - Παραδοτέα
- Παρουσίαση του τελικού προϊόντος
- Αξιολόγηση

Τι παραδίδει η κάθε ομάδα του τμήματος ;

τον ομαδικό φάκελο

ο οποίος περιέχει:

- α) την **Ερευνητική Έκθεση** σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή
- β) το **Τέχνημα**
- γ) τα **Επιμέρους Παραστατικά** από τις ερευνητικές διαδικασίες

η κάθε ομάδα του τμήματος παραδίδει τη δική της Ερευνητική Έκθεση

Η Ερευνητική Έκθεση παρουσιάζει:

- το θέμα της έρευνας και την προβληματική του
- τους στόχους, τις ερευνητικές διαδικασίες συλλογής και επεξεργασίας των δεδομένων
- τα αποτελέσματα της έρευνας
- τα συμπεράσματα και την κριτική τοποθέτηση της ομάδας
- τον τρόπο που εργάστηκε η ομάδα

Επιλογή - Διαμόρφωση του Θέματος της Ερευνητικής Εργασίας

- Συνδιαμόρφωση του **θέματος** από συνεργαζόμενους καθηγητές και μαθητές
- Προσδιορισμός του **κατάλληλου εύρους** του θέματος
- Το Θέμα διαχωρίζεται σε **υπο-θέματα**
- Για κάθε υπο-θέμα διατυπώνονται **ερευνητικά ερωτήματα & υπο-ερωτήματα**
- Τα υπο-θέματα με τα ερευνητικά ερωτήματα ανατίθενται στις επιμέρους ομάδες

Χωρίς σαφή ερευνητικά ερωτήματα
οι ερ.εργασίες είναι εγκυκλοπαιδικά λήμματα.

Ναι

- Στην παραγωγή πρωτότυπου υλικού

Όχι

- Στα εγκυκλοπαιδικά λήμματα

Πως θα αποφύγουμε τα εγκυκλοπαιδικά λήμματα και θα ενεργοποιήσουμε τους μαθητές;

- **Ελαχιστοποίηση βιβλιογραφικών ερευνών και συγγραφής κειμένων**
- **Έμφαση** σε έρευνες πεδίου, πειραματικές και περιγραφικές έρευνες, συνεντεύξεις με ειδικούς από το περιβάλλον του μαθητή, επαγγελματίες, εκπροσώπους φορέων κλπ.
- **Διαφοροποίηση κυρίως των δραστηριοτήτων παρά της θεματολογίας** (καταμερισμό δουλειάς στις ομάδες εργασίας, με βάση τις ιδιαίτερες ικανότητες και εμπειρίες των μαθητών)

Ερευνητικά Ερωτήματα: αναφέρονται στο
εξεταζόμενο ζήτημα και αποτελούν
τη Βασική Προϋπόθεση της Όλης Διαδικασίας

Τα ερευνητικά ερωτήματα καθορίζουν:

1. το είδος έρευνας
2. τα ερευνητικά εργαλεία
3. τις πηγές αναζήτησης δεδομένων
4. τη μέθοδο επεξεργασίας δεδομένων
5. την ποικιλία δεξιοτήτων που θα αναπτύξουν οι μαθητές

Διατύπωση των Ερευνητικών ερωτημάτων

- Ξετυλίγουμε βήμα – βήμα τα σύνθετα ερευνητικά ερωτήματα σε απλές συγκεκριμένες ερωτήσεις (*ποιος, τι, πού, πότε; πως; γιατί;*)
- Αποφεύγουμε ερωτήματα που μπορούν να απαντηθούν με ένα *ναι* ή ένα *όχι*

ΕΥΡΥΤΑΤΟ ΘΕΜΑ:

Η Τέχνη στην Υπηρεσία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Τρία Υπο-θέματα	Ερευνητικά Ερωτήματα
I. ΜΟΥΣΙΚΗ 20ου Αιώνα II. ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ 20ου Αιώνα III. ΓΛΥΠΤΙΚΗ 20ου Αιώνα	• Ποιοι καλλιτέχνες, ποια τα έργα τους και ποια δικαιώματα προβάλλουν ; • Πώς σχετίζονται τα έργα με το πλαίσιο εποχής τους; • Ποιες αντιδράσεις των έργων στην εποχή τους και γιατί; • Σε ποιες σύγχρονες καταστάσεις αποκτούν επικαιρότητα και γιατί ;
Πηγή: Ηλ. Ματσαγγούρας	• Ποια δικαιώματα παραμένουν διαχρονικά σταθερά σε όλα τα είδη τέχνης; • Ποια δικαιώματα παρουσιάζουν εποχιακή επικαιρότητα και γιατί; • Ποιες διαφορές παρατηρούνται ανά

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- Frey Karl, (1986), *Η μέθοδος project*, σε μετάφραση Κλεονίκης Μάλλιου, Εκδ. Οίκος Αφών Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη
- Επιμορφωτικό Υλικό για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης, (2011), Τεύχος 1:Γενικό Μέρος,ΙΤΥ, Πάτρα
- Καμαρινού Δ. (2012), «*Η Μέθοδος Project στην Πράξη*», εκτύπωση Papergraph Α.Ε. Αθήνα
- Ματσαγγούρας, Η. (2011), « *Η Καινοτομία των Ερευνητικών Εργασιών στο Νέο Λύκειο*» ΟΕΔΒ, Αθήνα

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- Η ιστοσελίδα του Σχ. Συμβούλου ΠΕ12, κ. Αθ. Κονταξή (πολύ πλούσιος ιστότοπος για θέματα Ερ. Εργασιών)

<http://users.sch.gr/kontaxis>

<http://users.sch.gr/kontaxis/mathimata/ataxi/STOIXEIATEXNOLOGIAS.htm>

<http://www.scienceinschool.org/advent2010/day4>

http://www.sciencemuseum.org.uk/educators/classroom_and_homework_resources/resources/shape_shifting_slime.aspx

<http://www.onestopcandle.com/candle/canscience.php>

www.sciencemuseum.org.uk/educators/classroom_and_homework_resources/resources/~link.aspx?id=49B25435921A447F8480EF7CBF12535E&z=z

<http://chemistry.about.com/od/homeexperiments/a/makealavalamp.htm>

www.ehow.com/how_4760428_teach-class-make-perfume.html

- Η εμπειρία του συναδέλφου Παναγιώτη Στασινάκη

[http://www.biologyinschool.gr/%ce%b7-](http://www.biologyinschool.gr/%ce%b7-%ce%b5%ce%bc%cf%80%ce%b5%ce%b9%cf%81%ce%af%ce%b1-%ce%bc%ce%bf%cf%85-%ce%b1%cf%80%cf%8c-%cf%84%ce%b7%ce%bd-%ce%b5%cf%81%ce%b5%cf%85%ce%bd%ce%b7%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%ae-%ce%b5%cf%81%ce%b3%ce%b1/)

[%ce%b5%ce%bc%cf%80%ce%b5%ce%b9%cf%81%ce%af%ce%b1-%ce%bc%ce%bf%cf%85-%ce%b1%cf%80%cf%8c-%cf%84%ce%b7%ce%bd-](http://www.biologyinschool.gr/%ce%b7-%ce%b5%ce%bc%cf%80%ce%b5%ce%b9%cf%81%ce%af%ce%b1-%ce%bc%ce%bf%cf%85-%ce%b1%cf%80%cf%8c-%cf%84%ce%b7%ce%bd-%ce%b5%cf%81%ce%b5%cf%85%ce%bd%ce%b7%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%ae-%ce%b5%cf%81%ce%b3%ce%b1/)

[%ce%b5%cf%81%ce%b5%cf%85%ce%bd%ce%b7%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%ae-%ce%b5%cf%81%ce%b3%ce%b1/](http://www.biologyinschool.gr/%ce%b7-%ce%b5%ce%bc%cf%80%ce%b5%ce%b9%cf%81%ce%af%ce%b1-%ce%bc%ce%bf%cf%85-%ce%b1%cf%80%cf%8c-%cf%84%ce%b7%ce%bd-%ce%b5%cf%81%ce%b5%cf%85%ce%bd%ce%b7%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%ae-%ce%b5%cf%81%ce%b3%ce%b1/)

- Αναρτημένες εργασίες

4^ο ΓΕΛ. Κοζάνης (projects.pblogs.gr)

ΓΕΛ Καστρισιού

ΓΕΛ Βάρδας

2^ο ΕΠΑΛ Αμαλιάδας (Http://2epal-amaliad.ilei.sch.gr)